

ČESKÝ JAZYK

pro žáky 9. tříd základní školy

meditace
9. TR.
Scio B.
KV 4. z.

U každé z vět v úlohách 1 až 13 rozhodněte, zda je napsána bez pravopisné nebo mluvnické chyby.

1. ano(A) – ne(B) Všude se rozprostíraly stepi, jež byly zčásti porostlé trávou.

2. ano(A) – ne(B) Sítkou na motýly rozhrnul listí a spatřil ježky s jemně sněhobílými ostny.

3. ano(A) – ne(B) S kolika penězy byste rád ze soutěže odcházel?

4. ano(A) – ne(B) „To naše dítě ale zlobí,“ stěžovali si na ni rodiče.

5. ano(A) – ne(B) Několikadenní pěší túry prověřily nejenom jejich fyzickou výkonost, ale i sílu kamarádství.

6. ano(A) – ne(B) Aby jsme si mohli koupit nové auto, museli by jsme nejspíš vyhrát.

7. ano(A) – ne(B) Na soustředění do Železného Brodu se sjely dětské pěvecké sbory i mnozí začínající sólisté.

8. ano(A) – ne(B) Častým problémem při přípravě na velkou zkoušku je, že studující neví, jestli je na ni dostatečně připraven.

9. ano(A) – ne(B) My Češi uděláme nejlépe, když se naučíme mluvit raději dvěma cizími jazyky.

10. ano(A) – ne(B) Lékaři zjistili, že každý desátý sportovec trpí astma nebo jinými dechovými obtížemi.

11. ano(A) – ne(B) Před osmi sty lety patřily jizerskohorské lesy k pohraničnímu hvozdu a tvořili přirozenou hranici Čech.

12. ano(A) – ne(B) My, kteří máme rádi sport, jsme si vědomi toho, že když jedno utkání skončí neúspěchem další může dopadnout zcela jinak.

13. ano(A) – ne(B) Nemysli si, že mě to nemrzí, to by ses velmi mýlila.

14.

Který vlastní název je napsán bez chyby?

- (A) Spolková Republika Německo
- (B) Česká Republika
- (C) Spojené Státy americké
- (D) Evropan

15.

Ve které z následujících vět je správně užito přídavného jména přivlastňovacího?

- (A) Ruští autoři už nejsou tak známí.
- (B) Zním všechny rodinné přátele.
- (C) Vrátil jsem Pavlovi jeho knihy.
- (D) Tatínkovi psi mě neposlouchají.

16.

Která z následujících vět je napsána bez pravopisné chyby?

- (A) Děti se ztravovaly ve škole.
- (B) Navštívili jsme novomanžele Novákoví v jejich novém bytě.
- (C) Vezměte nás s sebou na vycházku.
- (D) Na Základní škole jsem miloval fyziku.

17.

Která věta je napsána stylisticky správně?

- (A) Do prodejny se psy vstup zakázán.
- (B) Požár byl do příjezdu hasičů zničen.
- (C) Krasobruslařka zakončila jízdu efektivní piruetou.
- (D) Zvuk se šíří vzduchem i kapalinami.

18.

Urcí skupinu, kde jsou pouze zájmena neurčitá:

- (A) někdo, kterýsi, každý, něco
- (B) žádný, nikdo, jenž, onen
- (C) kdo, co, jaký, někdo
- (D) něco, některý, se, nějaký

11/27

OTOC
→

TEXT K ÚLOHÁM 19 A 20

Oscar Wilde:
Slavík a růže

„Zaplatit za rudou růži smrtí, to je vysoká cena,“ vykřikl Slavík, „a život je všem drahý. Avšak láska je lepší než život, a co je srdce ptáka ve srovnání se srdcem lidským?“

A tak rozpjal svá křídla a vzlétl vzhůru. Přeletěl nad zahradou jako stín a jako stín se vznášel hájem.

Mladý student pořád ještě ležel v trávě, kde ho Slavík zůstavil naposledy, a slzy v jeho krásných očích dosud neoschly.

„Bud' šťastný,“ volal Slavík. „Bud' šťastný, dostaneš svou rudou růži. Stvořím ji za měsíčního světla z hudby a skropím ji krví vlastního srdce. A za to od tebe na oplátku nepožaduji nic jiného, než abys byl věrným milencem, neboť láska je mocnější než filosofie, i když i ta je mocná. Její křídla mají barvu plamene, i její tělo je zbarveno jako plamen. Její rty jsou sladké jako med a její dech vonný jako kadidlo.“

19.

Které tvrzení o úryvku je pravdivé?

- (A) Slavík chce od studenta na oplátku, aby dostudoval filosofii.
- (B) Slavík stvoří rudou růži ze slunečních paprsků a hudby.
- (C) Slavík se rozhodl obětovat své srdce pro studentovu lásku.
- (D) Slavík za svou oběť od studenta nic nepožaduje.

20.

Co je to filosofie?

- (A) moderní básnictví
- (B) věda, zabývající se myšlením a poznáním
- (C) věda o podstatě krásy
- (D) věda, která je součástí historie

TEXT K ÚLOHÁM 21 A 22

Jaroslav Žák:
Študáci a kantoři

Nastanou-li při zkoušení takzvané dělostřelecké manévry čili masakr, kdy rozlícený kantor pálí jednu kuli za druhou, možno se zachránit různým způsobem.

Žák, který má přijít na řadu a je „čistej jak slovo boží“ neboli „dutej“, čili má „bílej tejdén“, vyrazí náhle ze třídy, drže si před ústy šátek.

„Prosím, ona se mu spustila krev,“ hlásí zkormoučeně sused. Celku prospěšnější je nevolnost čili „špatně od žaludku.“ Postižený se potácí a omdlívá, takže dva kamarádi ho musí vést na chodbu, čímž se tři osoby dostanou z dostřelu kulometčička.

21.

Jaká jsou slovní spojení „je čistej jako slovo boží“ a „bílej tejdén“?

- (A) slangové výrazy nespisovné češtiny
- (B) slangové výrazy spisovné češtiny
- (C) hovorové výrazy
- (D) básnické přívlastky

22.

Které slovní spojení **není** příkladem metafory?

- (A) dělostřelecké manévry
- (B) nevolnost čili „špatně od žaludku“
- (C) dutej žák
- (D) dostřel kulometčička

23.

Které z následujících souvětí je souvětí souřadné?

- (A) Uděláš mi radost, když to zvládneš.
- (B) Nakonec jsme se vrátili do míst, odkud jsme vyšli.
- (C) Já nejsem muzikant, i když mám hudbu rád.
- (D) Ani lísteček se nepohnul, ani hlásek se neozval.

24.

Ve které větě je správně napsána čárka?

- (A) To, byl zvláštní člověk ten pan Povondra.
- (B) Proležet večer s knihou, to byla její oblíbená zábava.
- (C) Měli jsme radost z každého, vánočního dárku.
- (D) Ta jeho sestra, byla mimořádně nadaná tanečnice.